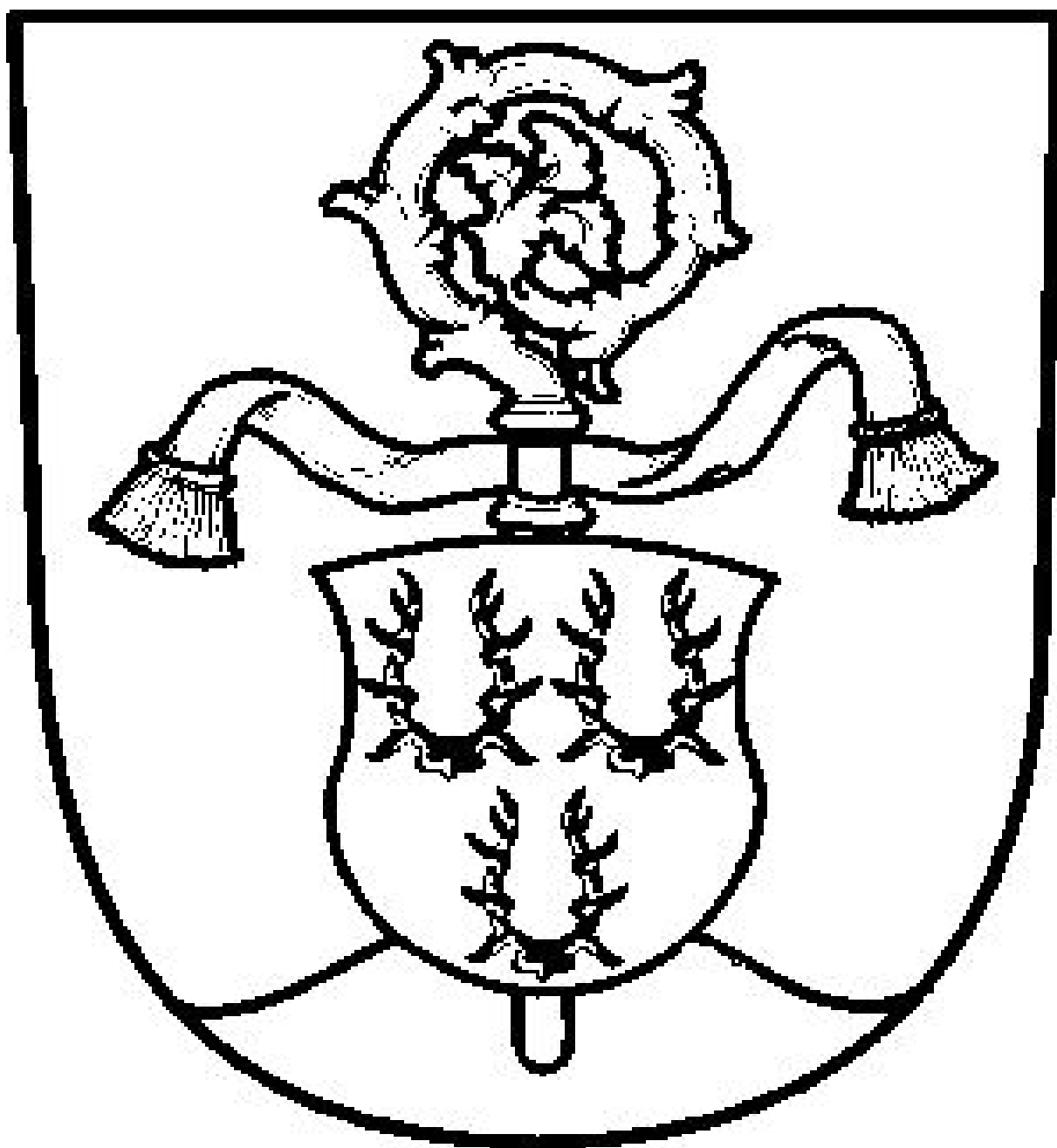

DĚPOLTOVICKÉ LISTY

číslo 6

2020

listopad - prosinec

Vydává obec Děpoltovice reg.č. RK 697/99 – 10

Redakce: Jaroslav Kareš

Počet výtisků: 110 ks

Vážení čtenáři,

i když se jedná pouze o „místní plátek“, není možné se nezmínit o tom, co nás teď nejvíce trápí.

Nakonec to přece jen přišlo a dokonce mnohem dříve než obávaná chřipková sezona. Po úlevném letním pocitu, že už je to za námi, že obávaný vir mezitím pláchl na jiné kontinenty je najednou pryč. Klamně jsme se v létě domnívali, že se opět vrátíme ke svým starým životům, že oslabené hospodářství se během pár měsíců postaví opět na nohy a my v hospodě u piva budeme opět diskutovat o politice, fotbalu, ženských a ostatních událostech doma i ve světě. Jenže ... vše je zase pryč.

Opět každý den sledujeme počet nakažených, hospitalizovaných a bohužel i zemřelých. A hádky o rouškách. Máme opět zmatek v hlavě, co se nyní smí a nesmí, které nařízení je aktuální. A také co máme dělat, kam máme zavolat, když máme zvýšenou teplotu a bolí nás celé tělo, neboť ten koronavirus napadá v těle skoro vše.

Naše životy, stejně jako v jarních měsících zcela ovládla pandemie covid-19. Také otázka, jak to všechno a kdy skončí. Z obavy o život začínáme mít pocit naštvání. V létě jsme začínali mít pocit, že všechno bude opět normální a teď, kdy se situace opět výrazně zhoršila, cítíme se podvedeni. Kdo za to může?

V první řadě viníme politiky. Vláda prý moc rychle vše uvolnila, neposlouchala odborníky, špatně se připravila na druhou vlnu, chytrá karanténa ani odběry nefungují tak, jak by měly. A opozice? Vytýkala vládě, že roušky jsou v létě zbytečné, že jarní opatření byla zbytečně tvrdá, a omezení cestování a shromažďování bylo nesmyslné. Výtky se obracely také na epidemiology a hygieniky, že nebyli ve svých názorech jednotní, že o viru nevědí vše. A vina se samozřejmě snesla na „politiky“, nezodpovědné Pražáky a nakaženou mládež bez příznaků.

Hledání a nacházení viníků je pro nás příznačné. Při jakémkoliv problému je nejhorší pocit nejistoty. A pro pocit jistoty se musíme proti viníkovi, byť třeba domnělému přece nějak vymezit. Demonstrovat svůj nesouhlas. Naštěstí zapalovat auta a budovat barikády snad nebudeme.

Řada lidí ale úmyslně odmítá nosit nařízené roušky. A nebo si zakryje ústa rouškou ušitou ze záclony s velkými oky. Argumenty, že rouška přece není symbolem sympatií s jakýmkoliv politikem a že téměř všechny studie jejich zdravotní přínos proti šíření nákazy jednoznačně potvrdily, zásadně odmítají.

Kdesi jsem četl vtíp o pandemii po česku – duben (400 nakažených za den): „Kdo nemá roušku, je blbec! Volejte na něj policajty!“, září (1 100 nakažených za den): „Kdo má roušku je blbec! Roušky nosit nebudeme!“.

Samozřejmě, nikdo z nás se s rouškou necítí úplně dobře, ale pořád je to menší omezení, než jaké by mohlo při stoupající nákaze přijít. Pokud bychom museli na delší dobu v zemi všechno „vypnout“, to by už naše česká ekonomika asi neunesla.

Pokud bude u nás počet nakažených i nadále růst, bude to znamenat omezení ze strany jiných států. Což se už i děje. Můžeme si o rouškách myslet cokoli, ale ve chvíli, kdy počet nakažených neustále roste, se to musíme pokusit změnit. Ne kvůli vládě, ale kvůli sobě. Rouška není všelék, nákazu nevyhladí, jen ji zbrzdí a snad i oslabí (ještě také rozestupy a mytí rukou). Více proti koronaviru zatím nemáme. Můžeme sice křičet, že vše je zbytečná hysterie, že počet nakažených nehraje žádnou roli, protože většina z nich nemá příznaky žádné nebo minimální, ale covid-19 se bojí celý svět, a jakmile v nějakém státě se nákaza zvýší a neustále bude stoupat, dají ho ostatní státy na černou listinu. A každá taková země pak v pudu sebezáchovy s opatřeními a omezeními přitvrdí, aby tento vývoj zlomila. A to by nás potom bolelo mnohem víc. Nás všechny.

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

Vážení spoluobčané,

jsme v nelehké době a proto Vám chci poděkovat, že díky zvýšené opatrnosti je v naší obci nakažených nemocí covid nepatrný počet.

Chtěla bych Vás požádat i nadále o obezřetnost a ohleduplnost k ostatním. Pokud se u Vás vyskytne podezření na onemocnění koronavirem (zvýšená teplota, bolesti kloubů, nechuť, ztráta čichu), zavolejte svému praktickému lékaři, který vám rád poradí, jak dále postupovat.

Určitě proto také pochopíte, že kvůli této situaci rušíme veškeré plánované akce na měsíc listopad. Budeme bedlivě sledovat pokyny ze strany odborníků a pokud budou omezení trvat i v prosinci, budeme vás informovat, jakou formou dojde k předání mikulášské nadílky našim nejmenším a vánočních poukázek pro seniory od 70 let.

S pozdravem Štěpánka Luxíková
(tel.: 724 173 350, e-mail: mistostarostka@obecdepoltovice.cz)

Upozornění obecního úřadu Děpoltovce

Změna provozní doby úřadu pro veřejnost

Na základě usnesení vlády ČR č. 994 ze dne 8.10.2020 o přijetí krizového opatření je provozní doba úřadu pro veřejnost od 12.10.2020 upravena takto:

Úřední hodiny:

Pondělí	9:00 – 11:00	14:00 – 17:00
Středa	9:00 – 11:00	14:00 – 17:00

Pro minimalizaci možnosti šíření nákazy onemocnění Covid-19 prosíme o upřednostňování písemného, elektronického či telefonního kontaktu.

Kontakty pro vyřízení záležitostí elektronickou formou

e-mail: info@obecdepoltovice.cz – všeobecné dotazy, žádosti

e-mail: posta@obecdepoltovice.cz – e-podatelná se zaručeným elektronickým podpisem
datová schránka ID znjbkuz

Kontakty:

J. Štikar – starosta, tel. 725 051 054, starosta@obecdepoltovice.cz

K. Guregová – referát OÚ EO, tel. 777 629 736, info@obecdepoltovice.cz

K. Bláhová, ekonom, tel. 731 517 899, ucetni@obecdepoltovice.cz

Pevná linka: 353 951 217

Pro platby např. za místní poplatky či nájemné využijte bezhotovostní platební styk.
Bankovní spojení č.ú. 16228341/0100

Při osobní návštěvě obecního úřadu využijte desinfekci ve vestibulu a dodržujte odstup nejméně 2 metry od pracovníků a ostatních návštěv OÚ.

Knihovna Děpoltovice

Na základě usnesení vlády ČR je knihovna od 22.10.2020 **uzavřena**. O dalším vývoji vás budeme informovat.

Krajské volby 2020 – Karlovarský kraj

Volební účast 34,94 %

Přehled zisků mandátů

Číslo	Kandidátní listina	Počet mandátů	v %
50	ANO 2011	13	28,89
62	STAN-Starostové a nezávislí spol. s KOA, VPM Cheb a TOP 09	8	17,78
19	Česká pirátská strana	6	13,33
61	Koalice ODS s KDU-ČSL s podporou Soukromníků	4	8,89
49	MÍSTNÍ Hnutí NEZÁVISLÝCH ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST	4	8,89
16	Svoboda a přímá demokracie (SPD)	4	8,89
26	VOK – Volba pro kraj s podporou hnutí Karlovaráci	3	6,67
39	Sdružení nezávislých kandidátů 1-Starostové našeho kraje	3	6,67
Celkem		45	

Jak jsme volili v Děpoltovicích

(uvedeny pouze strany které získaly mandát do zastupitelstva kraje)

Volební účast 53,27 %

50	ANO 2011	25,42 %
39	Sdružení nezávislých kandidátů 1-Starostové našeho kraje	18,08 %
19	Česká pirátská strana	15,25 %
26	VOK – Volba pro kraj s podporou hnutí Karlovaráci	10,73 %
62	STAN-Starostové a nezávislí spol. s KOA, VPM Cheb a TOP 09	7,34 %
16	Svoboda a přímá demokracie (SPD)	6,21 %
61	Koalice ODS s KDU-ČSL s podporou Soukromníků	3,95 %
49	MÍSTNÍ Hnutí NEZÁVISLÝCH ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST	1,13 %

ODPADY A OBEC JAKO PŮVODCE ODPADŮ

Poplatek za komunální odpad

Poplatek za svoz komunálního odpadu byl splatný do **30. Června 2020**. Poplatek činí 500 Kč na osobu přihlášenou k trvalému pobytu a 700 Kč za nemovitost pro rekreanty. Poplatek je splatný jednorázově a je možné jej uhradit hotově v kanceláři Obecního úřadu Děpoltovice a nebo na účet obce – č.ú. 16228341/0100. Jako variabilní symbol uvádějte vždy popisné nebo evidenční číslo a do zprávy pro příjemce uveďte své jméno.

STRÁNKY HASIČŮ

Rady pro řidiče – aby vás sníh za volantem nepřekvapil

Sníh v zimním období může zasypat komunikace a může nastat kalamitní stav. Pokud se i v tomto počasí chystáte na cestu autem, měli byste její přípravě věnovat mnohem větší pozornost než jindy.

Jak se tedy na cestu připravit a co by mělo každé auto obsahovat?

Řidiči motorových vozidel by si měli před delší cestou zjistit, zda je jejich **plánovaná trasa sjízdná** a poslechem **dopravního zpravodajství průběžně monitorovat** vývoj situace na silnicích.

Před jízdou je třeba **zkontrolovat vybavení i stav svého vozidla** a případně doplnit vše potřebné. Důležitou roli v bezpečné jízdě hrají i zdánlivě maličkosti, jako jsou správně nahuštěné zimní pneumatiky.

Co by měla obsahovat **výbava motoristy, který se vydává do hor** nebo na delší cestu v zimním období.

- Dostatek pohonných hmot v nádrži, nemrzoucí směs v ostřikovačích
- Rozmrazovací olej do zámků (u sebe, nikoliv v autě)
- Škrabka na led, smetáček, zimní rukavice
- Sněhové řetězy, pytlík s pískem, kovová lopatka, příp. pás pro výjezd z hlubokého sněhu
- Tažné lano, rezervní kanystr s palivem, startovací kabely
- Baterka, teplá deka, náhradní oblečení, teplý nápoj v termosce, příp. potraviny
- Funkční a nabitý mobilní telefon včetně auto nabíječky

Zima je pro řidiče i automobil nejnáročnější období, proto by měl každý zodpovědný řidič změnit svoje chování za volantem a více než jindy řídit opatrně, ohleduplně a předvídavě.

STRÁNKY TJ DĚPOLTovice

3.kolo TJ Olympie Hroznětín B – TJ Děpoltovice 5:1 (1:1)

Branka: Jan Pavlovič

Rozhodčí: Petr Vaněček, 67 diváků

4.kolo TJ Děpoltovice – SK Kyselka 5:1 (1:0)

Branky: Jindřich Pachta, Ondřej Čech 2, Jakub Slejška 2

Rozhodčí: Rudolf Kozák, ŽK 2:0, 30 diváků

5.kolo FK Nová Role B – TJ Děpoltovice 4:2 (1:0)

Branky: Jakub Slejška 2

Rozhodčí: David Jati, ŽK 0:2, 45 diváků

6.kolo TJ Děpoltovice – TJ Sokol Hájek 0:4 (0:1)

Rozhodčí: Daniel Jaroš, ŽK 3:1

Tabulka – A2A III.třída muži

	KLUB	Z	V	R	P	S	B	P+	P-
1.	TJ Olympie Hroznětín B	5	5	0	0	27:11	15	0	0
2.	FK Nová Role B	5	4	0	1	33:8	12	0	0
3.	Sokol Sadov	5	4	0	1	18:12	12	0	0
4.	SK Kyselka	5	3	0	2	23:16	9	0	0
5.	FC Nové Hamry	4	3	0	1	8:8	8	1	0
6.	TJ Sokol Hájek	5	2	0	3	12:24	6	0	0
7.	TJ Děpoltovice	6	1	0	5	9:16	4	0	1
8.	TJ Potůčky	6	1	0	5	18:38	3	0	0
9.	TJ RZ Abertamy	5	0	0	5	2:17	0	0	0

Konec nadějším. Amatérské fotbalové soutěže už se letos nerozeběhnou!!!

Fotbalové soutěže od třetí ligy níže včetně domácího poháru se už letos hrát nebudou. Výkonný výbor Fotbalové asociace ČR na jednání rozhodl o tom, že je kvůli zhoršené koronavirové situaci v zemi až do konce roku přeruší

Perleťářství

Na zarostlých rumišťích, v prachu úvozových cest, mezi zdivem zbořených domů a na dně horských potoků Nejdecka, tam všude lze dodnes najít lesklé úlomky perleťových ulit. Svědčí o někdejším perleťářství, domácí výrobě rozšířené kolem Nejdku a na Kraslicku. Kolem roku 1885 byla na Nejdecko zavedena výroba knoflíků z perleti. Největšího rozšíření doznalo knoflíkářství v Rudné, Přebuzi, Bernově, Lesíku, Nových Hamrech a v Ptačí. Ke zpracování se nejvíce používal materiál z perlorodek mořských. Na začátku 20. Století si velkou oblibu získal typ perleti zvaný „Kikeriki“. Perleť ústřicová se uplatňovala jen v malé míře.

Knoflíky se z perleťoviny vykrajovaly speciálně uzpůsobeným soustruhem na nožní řemenový pohon. Po vykrojení se obrušovaly, omývaly a děrovaly. Ženy a děti je třídily podle velikosti a barevného odstínu. K docílení co nejvyššího lesku se jemného písku a vody ve velkých Nejvyšší rozmach perleťářství světovou válkou. Například v obci celých 13% obyvatel s perletí.

a nakonec je přišivaly na kartony. Knoflíky 2-3 dny leštily směsí sody, otočných bubnech na vodní pohon. Spadá do období před první Přebuz pracovalo kolem roku 1910. Dodávali zboží šesti faktorům.

Výroba kvetla především v Dolní Přebuzi, kde v té době bylo asi 20-25 vykrajovacích a děrovacích soustruhů. Docházelo k zajímavé dělbě práce mezi jednotlivými výrobci. Každý vlastnil speciální stroj a dělal jen část pracovního postupu. Soustruhy byly dosti drahé a v rodinách se dědily. Výrobci dostávali od faktora přiděl perleti kolem 50 kg. Na přiděl byla stanovena závazná kvóta knoflíků a povolen zhruba 40% odpad. Malé knoflíky se přišivaly na kartóny po 144 kusech, velké po 12 kusech. Průměrný denní výkon činil 10 kartónů malých knoflíků, tedy 1440 kusů, za něž byla mzda asi 60 haléřů. Denně se vyvrtalo zhruba 5-6 kg knoflíků. Výrobky mívaly někdy až 12 odstínů. Výdělků knoflíkářů byly nízké, i přes značné pracovní vypětí nepřesahovala mzda 20-25 korun týdně. Z této nevelké částky mnohdy žily celé rodiny. Kromě knoflíků zhotovovali někteří zruční knoflíkáři také ozdobné předměty (brože, perleť vykládané střenky nožů, divadelní kukátka, korálky k růžencům a drobné křížky). Hotové zboží se vyváželo ponejvíce do zemí Orientu a do Jižní Ameriky. V samotných Čechách byl odbyt malý, protože trh nabízel levnější knoflíky z papíroviny, kovu, celuloidu a kosti.

Perleťové knoflíkářství se na Nejdecku udrželo do poloviny 30. let 20. století. V té době začalo postupně odumírat vlivem silné konkurence japonského zboží, jež zcela zaplavilo zámořské i evropské trhy svou lácí. Krušnohorští výrobci se na obranu dokonce semkli ve větší výrobní společnosti. Například v Přebuzi došlo k navýšení produkce již začátkem 30. let. V roce 1930 bylo v Přebuzi a nejbližším okolí celkem 5 výrobních faktorí. Toho času zde s perletí pracovala více než polovina obyvatel. O dva roky později však zůstaly jen dvě faktorie a jejich produkce neustále klesala, výroba byla prodělečná. Hlubokou krizi krušnohorského perleťářství dovršil jeho úplný zánik v poslední třetině 30. let 20. století.

Lidoví hudebníci

V oblasti Krušnohoří se v minulosti etablovalo velké množství zdatných hudebníků. Dobře se uplatňovali zejména v západočeských lázeňských orchestrech. Počátky této živnosti se objevují kolem roku 1780. Velké proslulosti dosáhli harfeníci a harfenice z městečka Přísečnice. Na harfu zde prý jako první hrál v letech 1776-1792 přísečnický starosta Ignatz Walther. Získal přezdívku „Král David“. Od Walthera se naučili hrát na harfu další přísečnickí muži. Mnoho vandrovních muzikantů pocházelo též z okolí Jáchymova, Božího Daru a Hory Sv. Šebestiána.

Výraznou osobností a dodnes známým představitelem lidové hudební tradice v Krušnohoří byl božídarský skladatel, písničkář a kytarista Anton Günther (1876-1937).

Citováno z knihy Za ztracenou slávou západního Krušnohoří od Stanislava Burachoviče

STRÁNKY DĚTEM – POVĚSTI A BÁJE Z PODKRUŠNOHOŘÍ

Poklad mlynáře Skůry

Na lomském potoce, tam, kde voda nabírá na síle a s temným hukotem se řítí do údolí, stával starý mlýn. Pamatoval lepší časy než za pantáty Kašpara Skůry. Kdysi tu bývalo veselo a chasa s hospodářem mívali práce až nad hlavu. Jenže co naplat, ty doby dávno vzala voda a sláva mlýna ožívala už jen za temných večerů ve vyprávění potulných krajánek.

Mlynář Skůra měl starostí a trápení, že by je mohl rozdávat. Mlýn na spadnutí, šest věčně hladových krků za stolem a práce žádná. Sedláci se chatrnému mlýnu a jeho věčně zamračenému hospodáři zdaleka vyhýbali.

Raději zajeli s obilím o kus, níž po proudu do Nového mlýna. Pravda, zdejší pantáta byl držgrešle a lakomec a jeho míra taky moc poctivá nebyla, ale zato se tu příjemně chladného piva mezi veselou čekalo u orosené sklenice a povídanou chasou. Tak Skůrův mlýn klapal naprázdno a kdoví, jak by bylo, nebýt kravičky živitelky a kusu kamenitého políčka za mlýnem. Co se jen paňmáma hospodáři nadomlouvala, ale všechna snaha marná. Jako bys hrách na zeď házel. Mlynář jen celé dny vysedával pod sehnutou vrbou nad náhonem a zamyšleně hleděl na vířící vodu.

Jednou, bylo to v létě přede žněmi, si pantáta na své lavičce před polednem trochu zdříml. Zdál se mu podivný sen. Zčistajasna se před ním objevil urousaný zelený mužíček. Nebyl to ani pořádný vodník, spíš takové malé hasstrmáně. Šibalsky na mlynáře zamrkal zelenýma očkama a vlídně řekl: „Znám tvoje trápení, hospodáři. Jdi do Drážďan na most, tam najdeš zlata dost.“ Nic víc nedodal a zmizel.

Mlynář se probudil, až když mlynářka volala k obědu. Nad bramborami s kyselem pustil zvláštní sen z hlavy. Mlynářka při jídle mlela donekonečna starou písničku: „Střechu je třeba opravit, mlýnské kameny potřebují přibrousit, měl bys pantáto obejít sedláky, aby k nám po žních našli cestu!“ Mlynář mrzutě odstrčil misku. „Žena má pravdu, jistě, ale do mlýna, kde se nemele, se ani penízky nehnou a bez nich, škoda mluvit. Je to jak v začarovaném kruhu. Kdyby jen člověk věděl, kudy z něho ven,“ povzdechl si.

A mlynář přemýšlel a přemýšlel, až si vzpomněl na svůj podivný sen. Jak jen to povídalo to hasstrmáně? Jdi do Drážďan na most, tam najdeš zlata dost!

Do večera se rozhodl. Mlynářka když slyšela, kam se muž chystá, lamentovala, až se mlýn otřásal. „Copak ses na rozumu pomátl? Teď o žních chceš odejít,“ bědovala. Marně ji mlynář utěšoval, o pokladu nechtěla ani slyšet.

Přesto časně zrána vyrazil mlynář po staré stezce k horám. Mezi prvními stromy se ohlédl. Mlynářka ve svátečním šátku a s nejmenším dítětem na ruce pospíchala k vesnici. „Však ona se přestane zlobit, až se vrátím s pytlím zlatáků,“ konejšil mlynář černé svědomí a znovu a znovu počítal, kolik bude stát nová střecha, jestli zbyde i na nový chlév pro Stračku, a cesta mu ve stínu lesních velikánů příjemně ubíhala.

Od nás je do Drážďan jen o kousek dál, než co by kamenem dohodil, a tak již navečer stál Skůra na vytouženém mostě. Utrmácený a rozedraný od nenechavých šlahounů ostružin podél horské stezky zoufale běhal z jednoho konce mostu na druhý, ale po zlatě nikde ani stopy. Dole mezi kamennými pilíři mostu majestátně plynulo k moři Labe a odnášelo s sebou všechny jeho naděje. Mlynář by se raději neviděl. „Co jen řekne doma?“ Vojáček, co vartoval na mostě, sledoval celou dobu mlynářovo záhadné počínání a zvědavost mu nedala, aby se nezeptal.

Když mu Skůra vylíčil svůj hořký příběh, vojáček se podivil. I jemu se především ukázal ve snu zelený mužiček. Jenže jeho posílal někam na druhou stranu hor, do starého mlýna na lomském potoce.

Mlynář překvapeně poslouchal. „Pod mojí mlýnicí se schovávají leda myši,“ povzdechl si nevesele. „Pěkně si z nás ten rarášek vystřelil!“ Rozloučil se s vojáčkem, dětem koupil po precíčku, ženě na usmířenou hedvábný šátek s třásněmi a s neveselou myslí vykročil k domovu.

V kraji pod horami byly žně v plném proudu. Těžké zlaté klasy padaly pod kosami sekáčů do vyrovnaných řad a ve vzduchu voněl chléb.

Zkroušený mlynář nespíchal. Loudal se, jen co noha nohu mine. Stejně dorazí domů právě včas, aby se mohl dívat, tak jako každý rok, jak po cestě kolem starého mlýna rachotí těžké povozy až po okraj naplněné obilím do Nového mlýna. „Žena měla pravdu. Místo téhle nesmyslné štrapáce měl raději obejít sedláky.“ Zcela zabraný do smutných myšlenek došel na kraj lesa.

Když se pod ním stromy rozestoupily a v údolí uviděl svůj vesele klapající mlýn, nevěřil zpočátku vlastním očím.

Rozeběhl se z kopce. Ne, nebyl to sen. Mlýnské kameny se otáčely a panímáma s nejstaršími dětmi se měly čile k dílu. Mlynář se zahanbeně postavil na svoje místo.

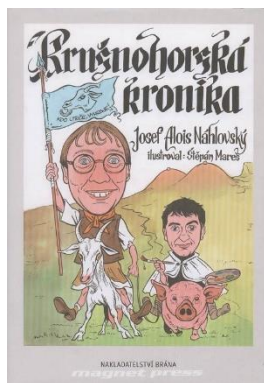
Celou zimu se sypala do připravených pytlů bílá mouka a hospodář se znovu naučil smát. Na jaře přikoupili ke Stračce ještě Lízku a pustili se do přestavby mlýna.

Když strhl pantáta vetchou střechu a sluneční paprsky zalily věčně zšeřelou mlýnici, mohly pozorné oči zachytit pod prošlapaným kamenným prahem třpyt zlata.

Mlynář Skůra měl však oči plné slunce a hleděl, aby mu práce šla pěkně od ruky. Do večera byla mlýnice pod střechou. A poklad? Ten zůstal pod zemí dodnes. Mlynář Skůra se po něm už nikdy nesháněl. Snad zapomněl, možná v něj nevěřil, snad našel nějaký jiný. Kdo ví?

Z knihy Čertova voda od Marty Ježkové

KRUŠNOHORSKÁ KRONIKA PODLE JOSEFA ALOISE NÁHLOVSKÉHO

Krušnohorské svátky

Krušnohorci byli veselí lidé, a slavili proto kdeco. Krušnohorci slavili zhruba 364 svátků ročně. To v praxi znamená, že pouze jeden den v roce byl pracovní. Nejhorší ovšem na tom byl fakt, že se tento pracovní den nedal napracovat. Některé krušnohorské svátky slavíme i my.

Tak například:

Krušnohorci slavili Den dělostřelectva. Slavit se začalo už v poledne, kdy se podával slavnostní oběd, dušený hrách s fazolovou a čočkovou oblohou. Říkalo se tomu dělostřelecká příprava. Kronikáři bohužel nezachytili jak oslavy pokračovaly, a tak

se jenom můžeme domnívat, že byly veselé a bouřlivé.

Krušnohorci zajímavě slavili také Den dětí. Všichni museli jít spát už v pět hodin odpoledne, muži a ženy pěkně pohromadě, navoněli se, vysprchovali se a hurá. Po devíti měsících oslavy pokračovaly.

Zajímavě se slavil u Krušnohorců také den myslivosti. Ten den každý od rána přemýšlel a ten, kdo něco vymyslel, dostal titul „Myslivec“. Jen jednou byl udělen titul „Zlatý myslivec“, a to tomu Krušnohorci, který vymyslel myslivce tekutého.

Na Velikonoce odcházeli Krušnohorci koledovat do ostatních slovanských vesnic v plné zbroji. Jako pomlázky používali okované cepy. Ti, kteří si vykoledovali kuřata, byli tzv. kuřáci. Těm, co si vykoledovali čuníky, se říkalo čuňáci. Zajímavé je, že těm, kteří si

vykoledovali husy, se říkalo husáci. Tento svátek byl začátkem 70. Let našeho století zrušen.

30. dubna, zatímco ostatní slovanské kmeny pálily čarodějnice, pálili si Krušnohorci pěkně žáhu. A pálili ji za pomoci vína, láku od okurek a hlavně feferonek, takže je potom pálily jícen, žáha, slezina, játra, žaludek, ledviny, tenké střevo a ze všeho nejvíce je pálila ...slinivka.

Posvícení se slavilo tak, že si krušnohorská policie posvětila na pěkné ptáčky. Tento zvyk přetrvává dodnes, akorát se to slaví celoročně

Dožínky se neslavily, protože úroda bývala veliká, že všichni měli plné ruce práce, takže na oslavy nezbyl čas. Dnes to bývá přesně naopak.

Jedním z nejvýznamnějších svátků byl tzv. „Den národní hrdosti“. Ten den se skupinky Krušnohorců scházely nedaleko vesničky Lipany, kde si připomínaly ono populární „Kdo uteče, vyhraje“. V ten den Krušnohorci posílali dárky hlavně germánským sousedům zároveň s mapkami průsmyků v Krušných horách. Tento svátek se již neslaví.

Součástí každého svátku a oslavy byla bohatá recepce, většinou pro náčelnictvo kmene. Tento zvyk přetrval do dnešních dnů.

Zajímavě slavili Krušnohorci také „Den letectva“. Mladí muži soutěžili o titul „Zlatý Ikarus“. Šli do hospody popíjet tzv. leteckou limonádu ... tj. kofolu s rumem. A ten, kdo vyletěl první z hospody, byl Ikarus. Takový člověk pak musel ze sebe udělat ornitoptéru a skočit ze skály. To v praxi znamenalo, že se přivázal k určitému počtu ptáků a hop dolů. Většinou to nepřežil. Jenom jednou se jeden přivázal k hejnu divokých husí, které s ním odlétly až do Afriky. Odtud pak přišel dopis od kmene Zulukafrů. Stálo v něm: „Moc jsme si pochutnali, pošlete dalšího.“ Od toho dne přestali Krušnohorci tento svátek slavit.

Místo starého slovanského svátku „Letnice“ slavili Krušnohorci tzv. „Zimnice“. Také se tomu říkalo „Svátky chřipky“. Všichni se snažili ten den co nejvíce nachladit a ten, kdo se klepal nejvíce, dostal titul král Zimnice. A jako odměnu dostal čtyři mladá děvčata, aby ho svými těly zahřála. O tento svátek byl nebývalý zájem. Proč? To nevíme.

Zajímavá byla oslava Masopustu. Spočívala v tom, že byl každoročně vybrán nejlepší trenér fotbalistů. Ten pak dostal titul Masopust. Po prvním prohraném zápase byl utracen. Tento zvyk už dnes také neplatí (bohužel).

Den učitelů slavili Krušnohorci už tehdy. Měli takové pěkné pořekadlo: Kdo umí, umí ... kdo neumí, uč! Proto byl každý rok vyhodnocen nejhorší učitel, který byl u všech žáků a kolegů za šaška. Dostal pak titul „Komický učitel národů“. Profesor Oskar Škarník tvrdí, že z toho vzniklo i ono známé „Komenský – učitel národů“. Zajímavý byl také přístup krušnohorských učitelů k žákům. Razili totiž dnes již překonané heslo, že děti je třeba bít a strašit. Škoda, že symbol krušnohorského školství „rákoska“ se dnes již nesmí používat. Opravdu škoda!!!

Koronavirus rozděluje společnost

Jak jsem Děpoltovické listy uvedl, tak je také ukončím několika úvahami Josefa Montaga, který studoval právo a ekonomii na univerzitách v Praze, Turíně, Hamburku a na Cornellově univerzitě v USA a v současné době přednáší na Katedře národního hospodářství Právnické fakulty Univerzity Karlovy, se kterými se více méně ztotožňuji.

Koronavirus rozděluje společnost. U části nakažených totiž způsobuje nemoc a smrt, jiní nákazou projdou s mírným průběhem nebo bez příznaků. Proti sobě tak stojí „zlehčovači“ a „přeháněči“. Vedle zdravotních dopadů tedy zákeřnost koronaviru spočívá v tom, že proti sobě staví velké segmenty společnosti a tím paralyzuje naši schopnost se s ním efektivně vyrovnat.

Epidemie koronaviru je charakteristická tím, že nejde o epidemii jednu. Fakticky jde o epidemii zasahujících různé segmenty populace: Pokud je vám 70 let a více, čelíte té první epidemii. Pokud je vám méně než 20 let, čelíte té druhé. Jinými slovy, pokud je vám pod 20, vaše riziko smrti v důsledku nákazy koronavirem je řádově 1 000krát nižší než u člověka, kterému je přes 70.

Přeháněči ale mají pravdu v tom, že pro lidi nad 70, nebo lidi s oslabeným zdravím, jsou následky koronavirem katastrofické. Lidí starších 70 let je v ČR kolem 13 procent, tedy každý osmý.

Vedle zdravotních dopadů tedy zákeřnost koronaviru spočívá v tom, že proti sobě staví velké segmenty společnosti a tím opatření, která mají epidemii kontrolovat.

Problémem je už samotná motivace lidí, kteří mají opatření dodržovat. Pravděpodobnost nákazy totiž závisí na intenzitě společenských kontaktů. Jsou to tedy primárně mladí a zdraví, u kterých je vyšší pravděpodobnost, že se nakazí a budou infekci dále šířit. Současně ale tyto lidé čelí minimálnímu riziku, že onemocní nebo dokonce zemřou.

Kombinace vysoké nakažlivosti viru ve spojení s tím, že lidé, kteří mají největší vliv na jeho šíření a mají tedy nést největší náklady spojené s jeho kontrolou, mají nejméně důvodů toto úsilí vynakládat, nám velmi komplikuje situaci. Samozřejmě, můžeme od sebe navzájem očekávat solidaritu. Není ale jisté, zda jí bude dostatek.

Čeká nás těžký kompromis

Namísto chytrého řešení tedy před sebou máme složité dilema. Ani jeden z extrémních přístupů, tedy nechat populaci volně promořit, či naopak snaha epidemii úplně potlačit, není udržitelný. Oba s sebou nesou zásadní zdravotní, sociální a ekonomické náklady, a to krátkodobé i dlouhodobé. Budeme tedy muset najít kompromis. Čeho se při jeho hledání můžeme chytit?

Navzdory dosavadnímu rozdělení společnosti se nyní zdá, že kolaps zdravotního systému je tvrdým omezením, u kterého je společenská shoda, že jej nechceme dopustit. Snad se podaří tomu zabránit.

Ve chvíli, kdy se epidemii podaří dostat pod kontrolu, tedy budeme muset rozhodnout: necháme šrouby společenského života utažené trvale, nebo budeme akceptovat šíření viru po jejich povolení, včetně možných lockdownů v budoucnu? To bude těžká volba, ale nepůjde se jí vyhnout. Koronavirus totiž nikam neodejde.

Naštěstí je tu několik faktorů, které tyto temné vyhlídky projasňují. Prvním je pokrok v medicíně, zejména ve vývoji léků a vakcín. Nyní již existuje několik velmi slibných kandidátů na vakcínu ve finální fázi testování. Jejich efektivita se teď ověřuje v rámci velkých kontrolovaných experimentů s tisíci účastníky.

Jak si koupit čas?

Druhý parametr budoucího vývoje můžeme ovlivnit přímo. Pořád totiž platí, že investice do testování a trasování jsou ze společenského hlediska vysoce efektivní. I když nás nutně neochrání před budoucími vlnami epidemie, potřebou preventivních opatření a případnými lockdowny, efektivní testování a trasování může výrazně snížit náklady budoucích vln epidemie, „koupí nám čas a ušetří ztráty na životech.“

Ekonomická efektivita těchto investic vyplývá z velmi vysoké hodnoty, kterou přikládáme lidskému životu. Konkrétně pro hodnocení efektivity opatření snižujících riziko úmrtí ekonomové používají koncept tzv. „hodnoty statistického života“. Ta zjednodušeně odpovídá nákladům, které jsou jednotlivci ochotni vynaložit za snížení určitého rizika smrti.

K občanům by tím současně vyslala cenný signál, že stát to myslí vážně a je schopen rozeznat a napravovat své chyby.

Opatrné budování důvěry mezi občany a vládou je nyní totiž klíčové pro porozumění a akceptaci smyslu preventivních opatření. To je nezbytné pro jejich efektivitu.

Investice, která se vyplatí

Další faktor, který hraje v náš prospěch, byť je spojen s obrovskými náklady ve formě ztracených životů, je imunita. Dnes je už jen málo pochybností o tom, že lidé po prodělání infekce získají aspoň krátkodobou imunitu. Celosvětové počty prokázaných reinfekcí koronavirem se dosud počítají v jednotkách, přičemž nákazou již prošly stovky milionů lidí. Kolem dlouhodobé imunity je otazníků o něco více, poslední výzkum však posiluje optimismus i v této oblasti.

Po podzimní vlně zde tedy bude nemalá část populace, která infekcí prošla, a proto bude v dalších kolech „mimo hru“. Co víc, budou to do značné části právě lidé mladší a lidé, kteří mají více společenských kontaktů.

To bude mít za následek snížení příležitostí viru k jeho šíření, a tedy snížení rizika nákazy pro zbytek populace. To současně posílí efektivitu opatření pro kontrolu epidemie, včetně testování a trasování. Proto je nyní důležité, aby tyto investice vláda znovu nepodcenila. V blízké budoucnosti se mohou velmi vyplatit.

Hledat společnou řeč

Lepší informace o rozsahu a průběhu epidemie by též zmenšily prostor pro dohady ohledně interpretace veřejných dat a rozšířily prostor pro hledání shody. Dále by pomohlo, kdyby se veřejná debata přestala odehrávat v režimu absolutních pravd či nepravd a vyhrocené polarizace, ne-li démonizace nesouhlasících.

Kupříkladu – není realistické, že ohrožené skupiny lze dokonale ochránit. Současně ale asi není pravda, že je nelze ochránit vůbec. Skutečnost bude někde mezi. Někjaká ochrana ohrožených je bezesporu možná a potřebná, i když nikdy nebude dokonalá. A měli bychom se snažit ji do budoucna vylepšovat, neboť s sebou nese enormní společenský prospěch – zejména v situaci, kdy se epidemii nedaří kontrolovat, jako nyní. Obdobně nás nespasí ani chytrá karanténa, nebude dokonalá, přesto jsou investice do ní velmi cenné. Také imunita, která překonáním infekce vzniká, nemusí být dokonalá a její získání je velmi drahé. Sama o sobě má však značnou společenskou i soukromou hodnotou, kterou bychom neměli ignorovat. Očekávat, že nás brzy spasí vakcína, je také naivní. Doufejme, že nám dost pomůže, ale bude to ještě trvat.

Koronavirus je zkrátka nepříjemnost, se kterou se budeme ještě mnoho měsíců vyrovnávat. Jak obstojíme, závisí mimo jiné na tom, zda viru volně umožníme, aby nás rozdělval, nebo budeme hledat společnou řeč, jak se s ním vypořádat. To bude složité, ale nic jiného nám nezbyvá. Jednoduché řešení ani dokonalá opatření zkrátka nemáme a nehledejme je. Potřebujeme rozumný kompromis.

Pomoc za druhé vlny COVID-19 – pomáhejte s námi:

- Pomoc pro děti na online výuce
DARUJTE funkční notebooky, tablety, nejlépe vč. mobilního internetu
- Podpora pro zdravotníky Karlovarské krajské nemocnice a.s., Karlovy Vary
DARUJTE kávu, čaje, sladkosti, ovoce, uzeniny, vody, propisky, bloky, zápisníky
- Podpora pro rodiče samoživitele
DARUJTE čisté dětské oblečení, drogistické zboží, hračky, papírnické potřeby

Věci můžete nosit od pondělí do pátku mezi 10-14 hodinou do Pirátského centra e-Pic, Moskevská 1456/60, 360 01 Karlovy Vary

V případě dotazů kontaktujte Danielu Bílou, tel. 606 812 941

Děkujeme všem, že s námi pomáháte

Provozovna GlassArt Studio Bílek
Petr Bílek, Děpoltovice 48, 362 25 Nová Role

Tel.: 605 561 804, E-mail: darky12.cz@seznam.cz

www.darky12.cz, www.skloproradost.cz, www.rytiskla.cz

Kdo by nechtěl oslnit svým dárkem?

Přesvědčte se, že naše broušené, ryté a gravírované skleničky a dárky, které jsem pro Vás vyrobil, lze jednoduše vytunit v nej dárek oslavy. Jednoduchým doplněním jmen, textů, monogramů a číslic na připravené sklenice s obrázky tříděnými dle témat, spolu vytvoříme to, čím 100 % uděláte opravdový dojem. Pokud chcete jakýkoli dekor na jinou sklenici, vše je zde povoleno. Stačí si jen vybrat a v poznámkách v košíku dopsat to, co by jste rádi dopsali či doplnili.

ALE POZOR! NEJDŮLEŽITĚJŠÍ JE MYŠLENKA